

Amerikaberget

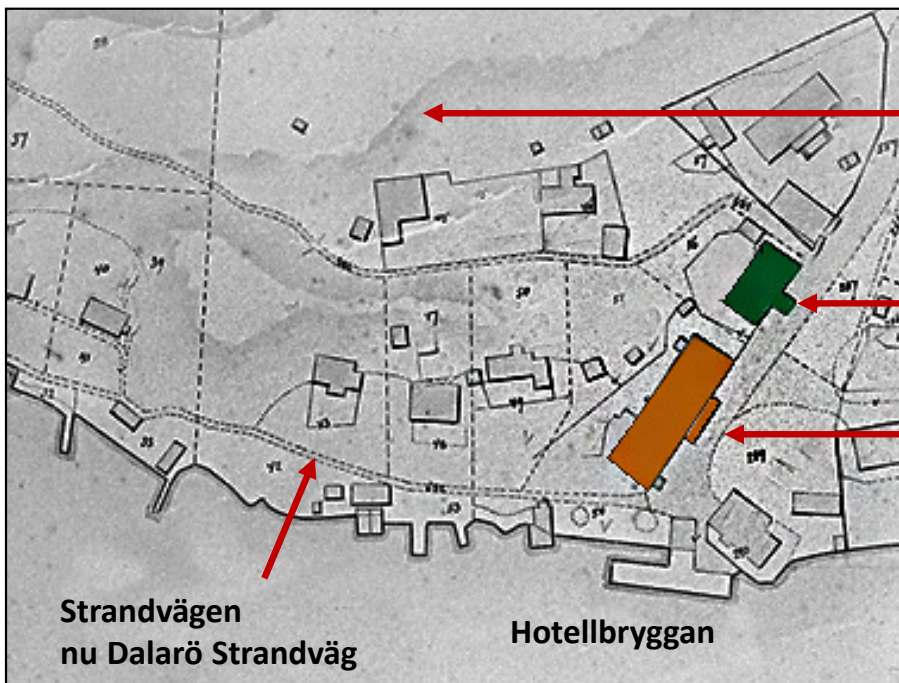
SC301
2023

Nuvarande namnet är Amerikaberget, tidigare kallades det för Besökarberget.

Namnet Amerikaberget tillkom efter att Lars Gustav Johansson, kallad Jänken f. 1845 d. 1902, återvände till Dalarö efter att han bott några år i Amerika. Han bosatte sig 1880 i huset invid berget, som sedan dess kallas Nordamerika.

Amerikaberget, med utsikt mot Dalarö ström och söder ut = 26 meter högt.

Besökarberget
nu Amerikaberget.

Stenhuset

Gästgiveriet ° Dalarö Hotell

Karta från 1877.

Karta från 2009.

Amerikaberget.

1903

I. Westenius Bokhandel.

Dalarö

Villa Fjällro.

Amerikaberget.

Villa Nordamerika.

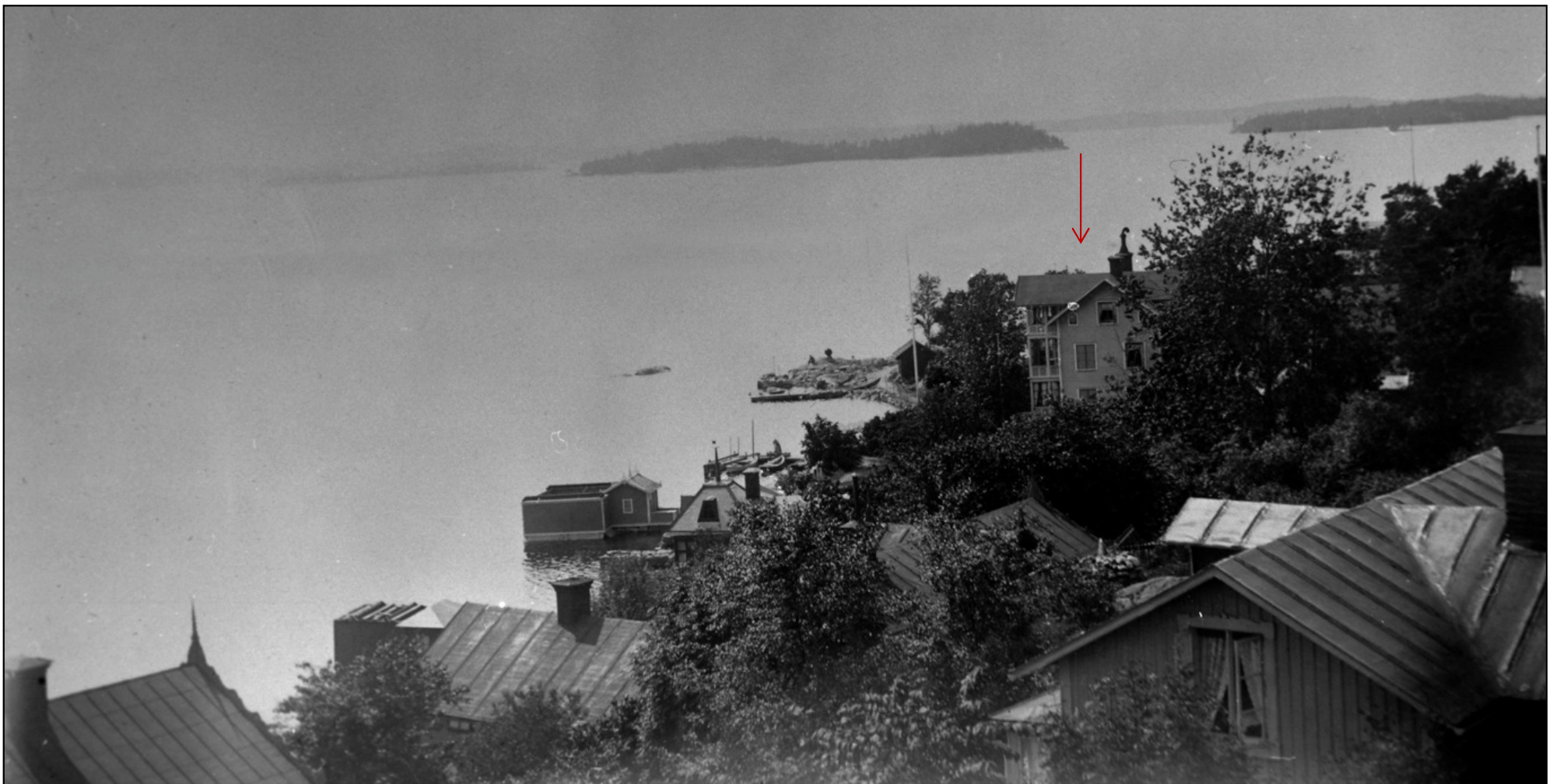
Dalarö Strandväg, före 1908. Vy från södra änden invid Dalarö udd.

Familjen de Champs syns på bryggan.

Det höga berget är Amerikaberget.

Vy från Amerikaberget mot Rågholmen, 1910-talet.

Vy mot Dalarö udd på 1910-talet. Det stora huset är villa Fjällro.

Parhus
Dalarö 2:120

Stenhuset och
Dalarö Hotell

Dalarö 2:124
Spegels udde

Dalarö 2:122
Nordamerika

Klockstapeln

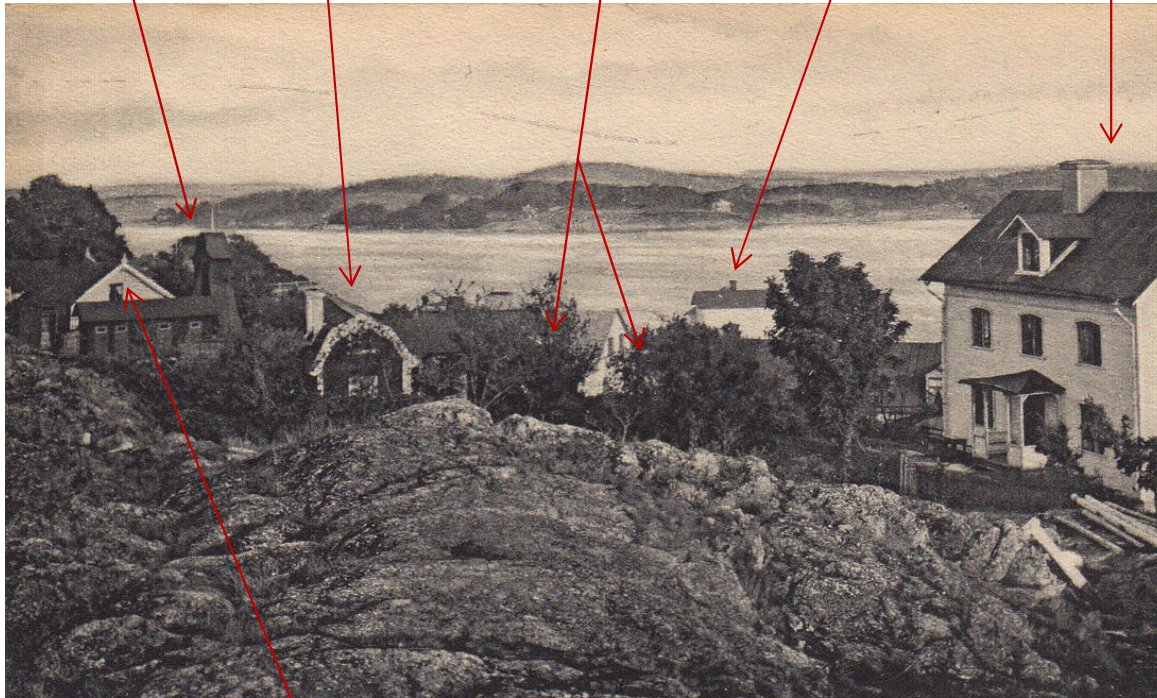

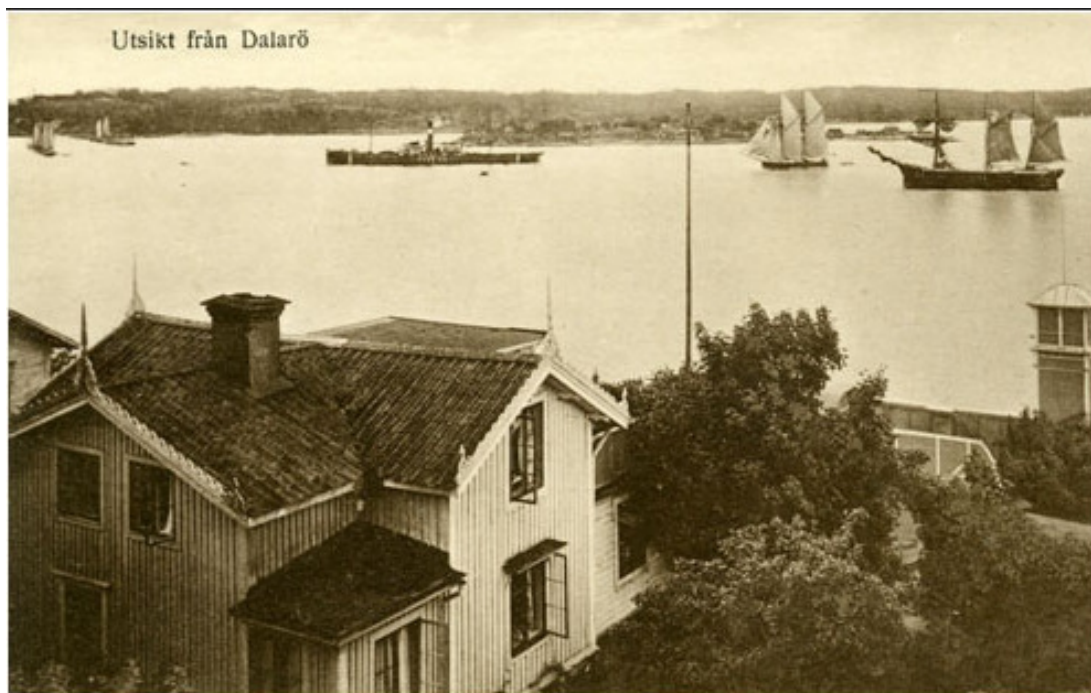
Bild från 1910-talet.

I bakgrunden syns ön Korsholmen.

Dalarö 2:121
1869 - 1971 *Fredrikshäll*
1971 - *Gammelgården*

Karta från 1911.

Fastigheten Heimdalsvägen 1, Dalarö 2:65.

T.h. skymtar tornet på det då nya kallbadhuset och i bakgrunden syns ön Jutholmen och Dalarö ström med farleden, som då trafikerades av förbipasserande segel- och ångfartyg.

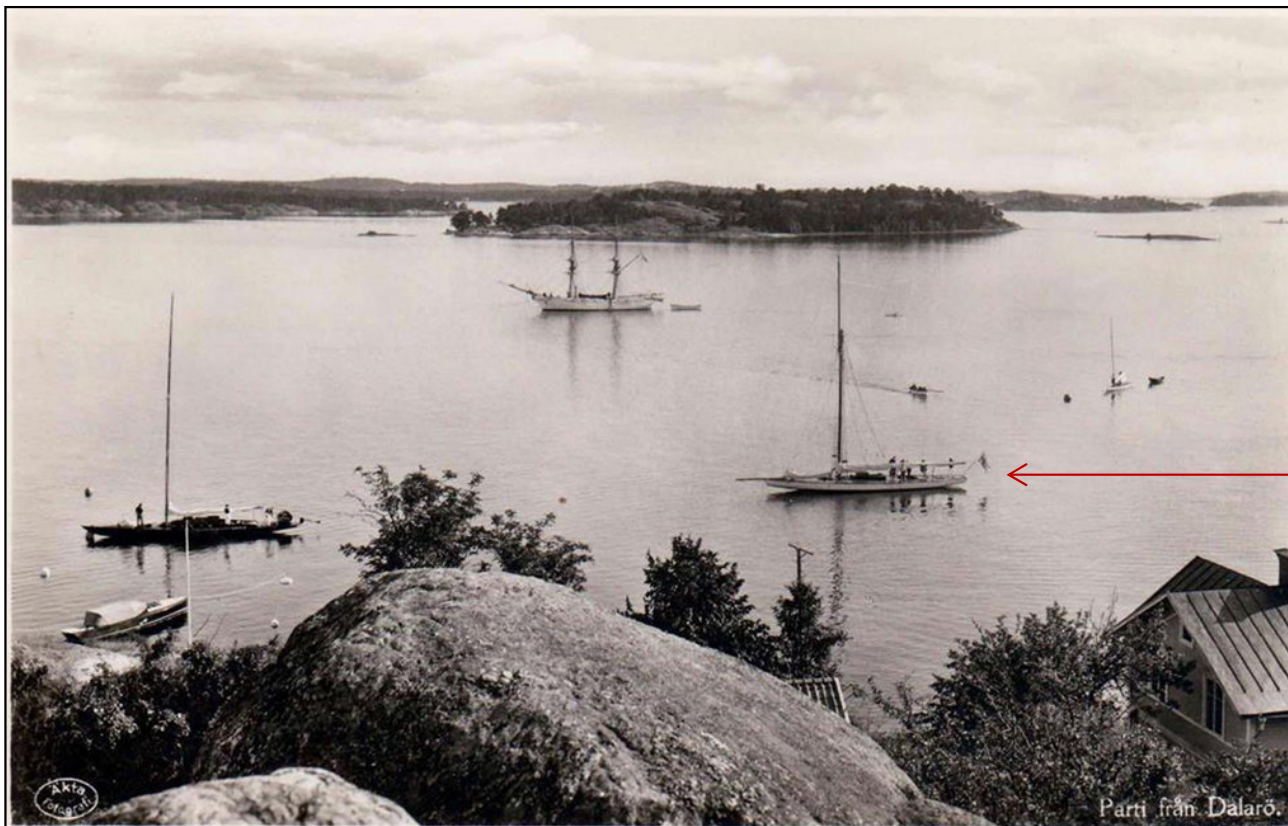
I juni månad 1880 hyrde August Strindberg med hustrun Siri von Essen och dottern Karin huset ett par veckor hos dåvarande snickaren Lars Olsson Hagberg, innan paret flyttade ut till Kymendö.

1918.

2015

1918

Vy från Amerikaberget på Dalarö, 1920-talet.

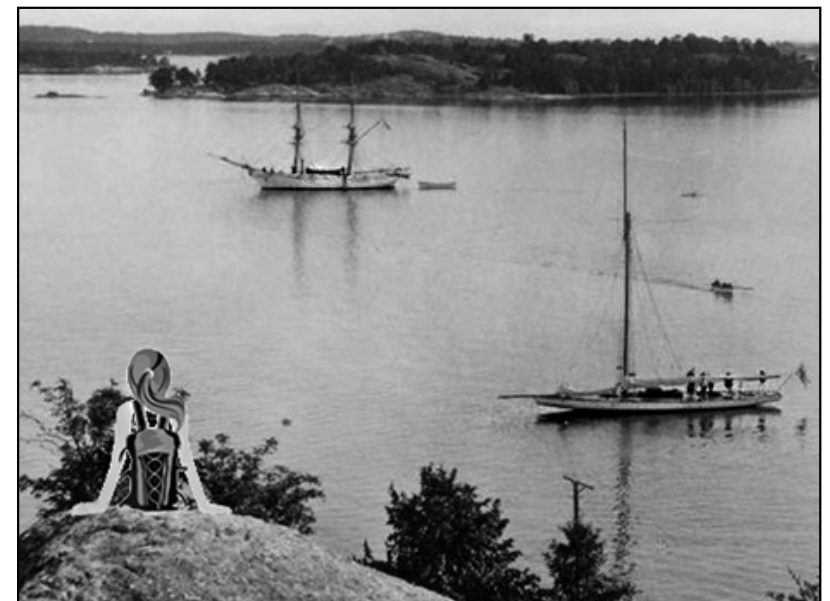
Båtar på Dalarö ström med Rågholmen i bakgrunden.

Segelbåten till höger är troligtvis den berömda kappseglingssjunkten San Toy.

Det kan vara ett av de tillfällen då kappseglingssbåtar samlas inför den årliga kappseglingen Dalarö-Visby-Dalarö.

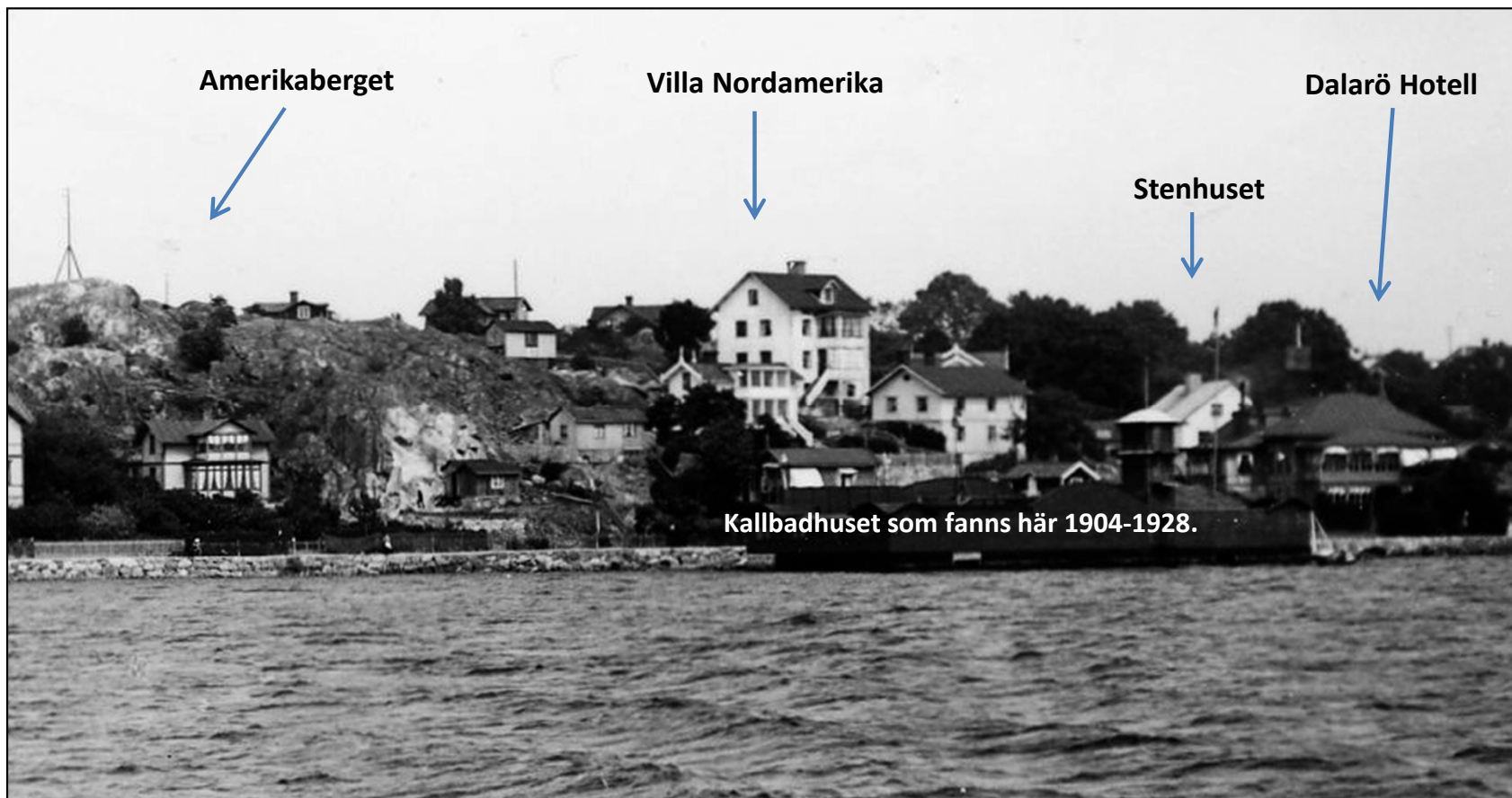

Kappseglingssjunkten San Toy.

Vy uppifrån Amerikaberget mot Dalarö ström. Radarskolfartyget s^os Prins Carl passerar. 1946.

**Stenhuset och
Dalarö Hotell
revs 1965.**

Vy mot Dalarö Strandväg, ca. 1910.

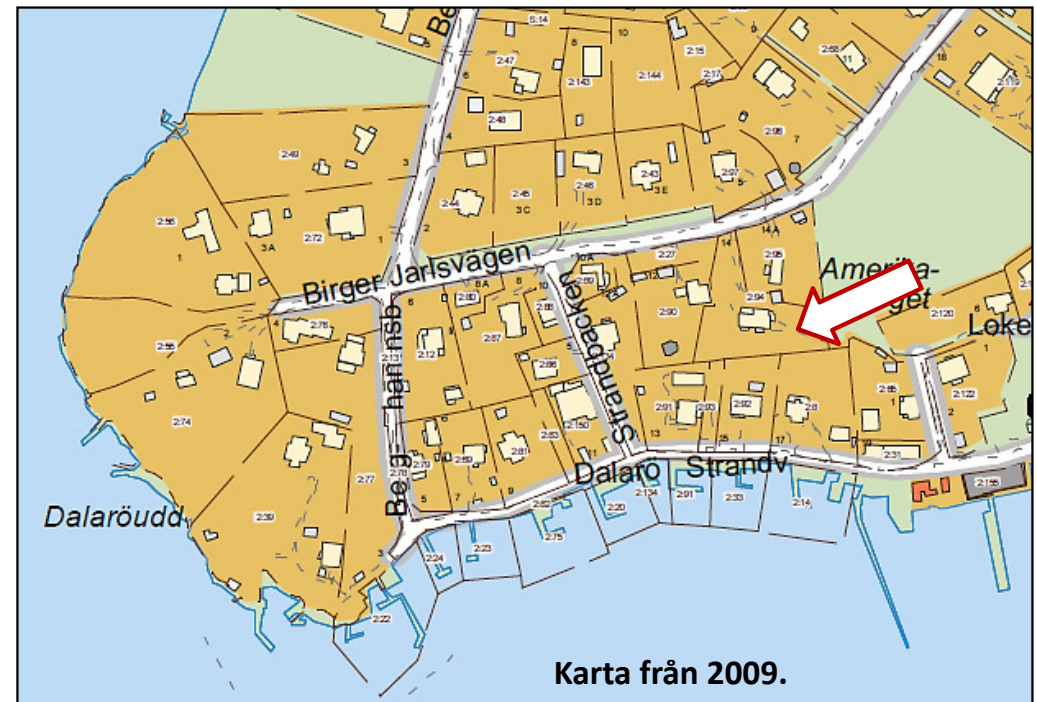
Utsikt från Dalarö.

I bakgrunden syns Jutholmen. Bild från 1956.

Utsikt från Amerikaberget mot Dalarö udd ° Rågholmen i bakgrunden t.v.

Bild från 1980-talet.

Karta från 2009.

2008.

1902.

2010.

2012.

Vilopaus på Amerikaberget.

**Utsikt mot Dalarö udd från
Amerikaberget.**

2012.

2015.

2015

**Huset vid Lokebacken 4 syns till vänster och villa Nordamerika till höger.
I bakgrunden syns dåvarande Strand Hotell och längre bort Korsholmsvarvet.
Bild från 2015.**

2011

Efter att under många år samlats för gökotta på Lotsberget flyttade kyrkan sin samling till Amerikaberget.

Bilder från 2012.

Dalarö kyrkokör.

Foton från
år 2017.

Gångstigen ned till Hotellbryggan förbi vedboden som tillhör Heimdalsvägen 1 och sedan förbi villa Nordamerika som ligger till vänster, men som inte syns på denna bild. Bild från 2016.

2018.

**Traditionsenligt
Valborgsmässöfirande på
Amerikaberget, bilder från
2012 -2017.**

Haninge kommun bjuder in till "Nalle Clown" på Amerikaberget, 2022.

Förutom detta arrangemang som anordnades av kommunen var det bl. a. musikparad, operastund på Lotsberget, sång på bageriet.

**Vy uppifrån Amerikaberget mot ön Jutholmen.
Det stora huset kallas Nordamerika och uppfördes före 1877.**

Konstnär: Monica Svahn – Strandh.

**Detta foto visar utsikten lite längre
söderut mot Rågholmen och Aspön.
Foton från 2006.**

Bilder från 2023.

Vy mot Rågholmen.

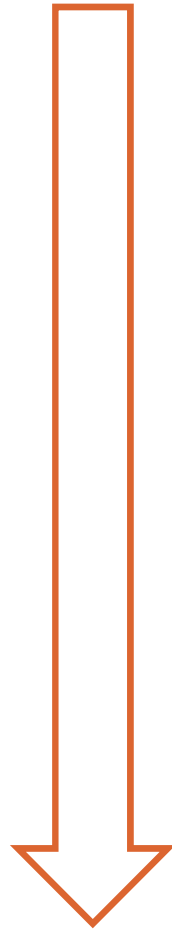

Vy mot Korsholmen.

Vy mot Birger Jarlsvägen och villa Kugelsta, B. J. nr 13, Dalarö 2:67.

Lite mer som berör Amerikaberget

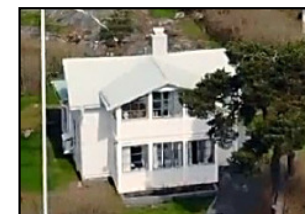

Husen invid Amerikaberget.

Birger Jarlsvägen 18, villa Solhöjden ° Stockensbergs pensionat Dalarö 2:119.

Birger Jarlsvägen 11,
Dalarö 2:68.

Lokebacken 6, Dalarö 2:120.

Birger Jarlsvägen 14A ,
Dalarö 2:95.

Birger Jarlsvägen 7,
Dalarö 2:96.

Odinsvägen 5, Gammel-
gården, Dalarö 2:121.

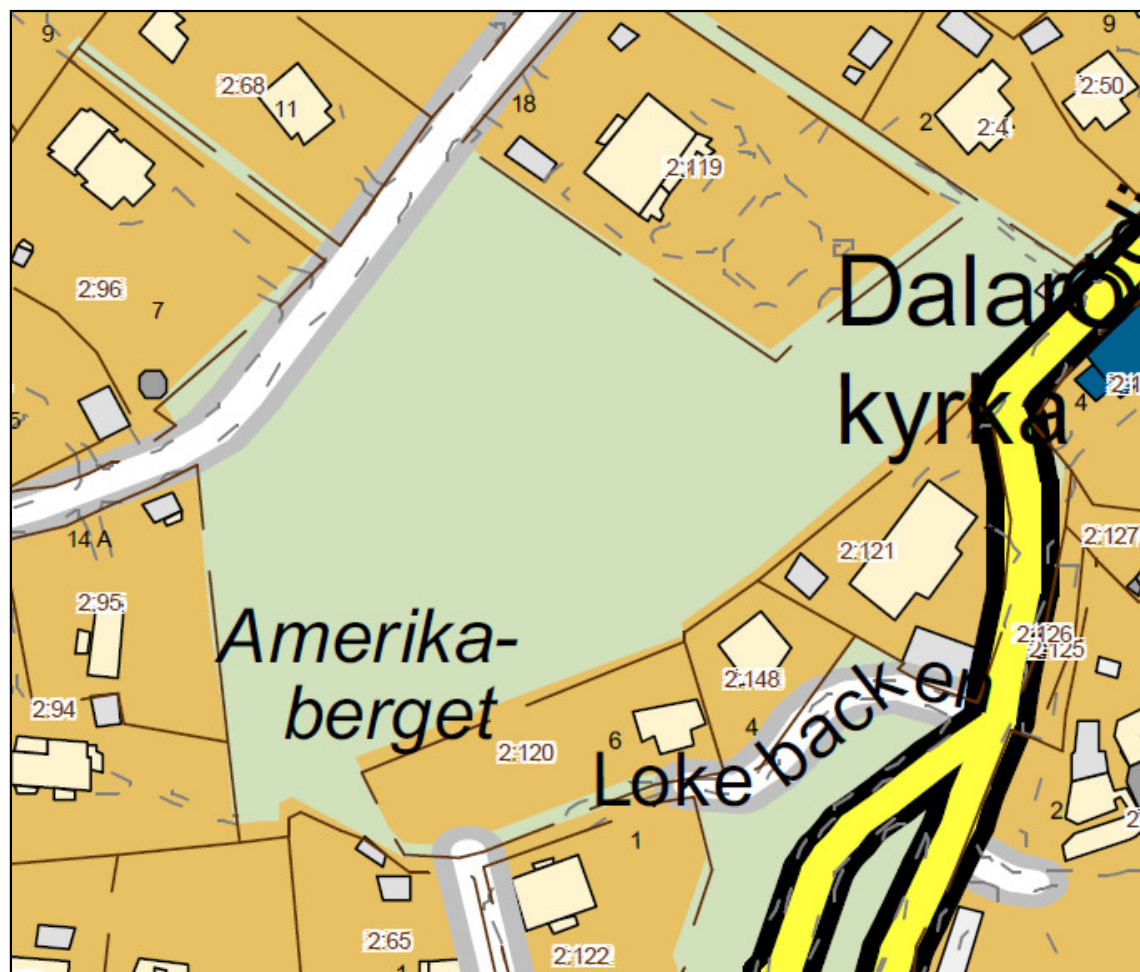
Heimdalsvägen 1,
Dalarö 2:65.

Heimdalsvägen 2
villa Nordamerika,
Dalarö 2:122.

Lokebacken 4, Dalarö 2:148.

- Låt dem inte förstöra Amerikabergets topp med en helikopterlandningsplats säger Krystyna Munthe, ordförande för Dalarö byalag. Det har börjat en aktion mot projektet som kommunen vill starta den 15 april.

Kommunen beslöt redan 1970 att bygga landningsplatsen. Beslutet överklagades nästan genast av arkitekt Gunnar Magnusson, som bor vid Amerikaberget, men utan framgång.

Under samma tid tillfrågades andra myndigheter. Luftfartsverket godkände idén, men med förbehållet att platsen endast fick användas för humanitära ändamål (sjuktransporter, sjöräddning, oljebekämpning och liknande). Flygexperterna räknade ut att bebyggelsen skulle få stå ut med 90 decibels buller under landning och start.

Planverket avstyrkte definitivt på grund av bullret och trodde inte att flygningarna skulle bli så få som kommunen tänkt sig. Länsarkitekten ville också upphäva kommunens beslut.

75 hus

— Det ligger 8—10 hus på 50—60 meters håll och 75 hus på 0—200 meters radie, säger Krystyna Munthe, som påbörjat byalagets aktion. Hon är byalagets ordförande.

— Det blir ordentliga bullerstörningar. Dessutom sker inflygningen längs strandvägen, och utflygningarna sker också nära bebyggelse.

— Amerikaberget är med Lotsberget ett av de bästa samlingsställena i Dalarö. Där luftfartsver-

ket till slut förlagt landningsplatsen måste en del bergknallar sprängas bort. Då försvinner en naturlig "amfiteater" och ett ställe där man kan ha brasor.

Linjetrafik?

— Kommunen har sagt att det blir "reservlandningsplats", men vad man planerar är regelbunden trafik. Kommunen har förhandlat med postverket, och prosten Torsten Magnusson talar om att låta öborna landa där.

Mästerlotsen Kurt Sjöblom är också emot projektet av samma skäl.

— Öborna vill in till Handen, inte till Dalarö. Obs-varuhuset skulle kunna ha en platta på taket, t ex. Det finns också andra alternativ i Dalarö.

Egoistiskt

Argumenten upprör kyrkoherde Magnusson, som är den som drivit planerna hårdast. Han tycker att motståndarna är "egoistiska" och att de borde tänka på öborna i stället.

— "Reservlandningsplats" innebär att helikoptern kan göra högst två "rörelser" (landning och uppstigning) om dygnet — dessutom får fältet enbart användas för humanitära och liknande ändamål, säger han. Det blir inte regelbunden trafik.

Helikopterkriget på Dalarö har blossat upp igen! Den 15 april vill kommunen börja jämna Amerikabergets topp för att kunna flytta helikopterlandningsplatsen från hamnen dit. Byalaget i Dalarö talar om kommunal svekfullhet och buller och har påbörjat en aktion mot landningsområdet. Tillsammans med skärgårdsföreningen tänker byalaget begära att regeringen stoppar projektet och att kommunen försöker hitta ett annat läge.

Postpassagerare

— Postverket har sagt ja till att ta upp passagerare till skärgården på den posthelikopter som går en

— Läkarna och hemvårdarinorna ska kunna åka ut till skärgården. Sjukvården där är under all kritik.

— Läkaren är här. Han ta emot en gång i veckan.

— Jag har tidigare åkt med posthelikoptern, och den går nei mitt i bebyggelsen på ett par ställen. Det orsakar inga problem.

— Alternativen i Dalarö är inte bra. Luftfartsstyrelsen tyckte er plats vid gamla kommunalhuset skulle vara bra, men bebyggelsen ligger nära där också. En plats vid Kanalbron sa styrelsen nej till därför att trafiken går i närheten. Om vi ska ut till Sandemar, måste passagerarna ta taxi in.

— Det kan inte bli mer än en reservlandningsplats. Om trafiken utökas, måste platsen omlokaliseras.

— Platsen vandaliseras inte, som Krystyna Munthe fruktar. Det ska bli en gräsmatta där.

OSMO VATANEN

**En helikopterlandningsplats blev det.
Här finns nu ett stort *H* markerat på marken.
Bild från 2016.**

I kanten av Amerikaberget fanns under ett antal år oljetankar nedgrävda, det var under de år som bunkerbåten m^os Minandra var stationerad på Dalarö. Från dessa tankar ledde rör ned till bryggan där bunkerbåten låg förtöjd.

m^os Minandra på väg ut för att bunkra en passerande båt.

m^os Minandra vid kajen på Dalarö Strandväg,
nedanför villa Nordamerika där familjen bodde.

Se DHF:s bildanalys 4006.

Se även DHF:s bildanalys nr:

- 4006 Bunkerbåten m^os Minandra.
- 3749 Vy från Amerikaberget.
- 508 Vy från Amerikaberget mot Dalarö udd.
- 3938 Vy mot Amerikaberget och Hotellbryggan.
- 4384 Vy mot Amerikaberget och Dalarö Strandväg.
- 4028 Vy från Amerikaberget.
- K173-19 Vy från Amerikaberget^o konstverk.
- 964 Vy från Amerikaberget.
- 179 Vy från Amerikaberget mot Dalarö ström.
- 3328 Vy från Amerikaberget.
- 1 Vy från Dalarö udd mot Amerikaberget.

Se även DHF:s beskrivning av hus invid Amerikaberget:

- SC93 Birger jarlsvägen 18, villa Solhöjden, Dalarö 2:119.
- 494 Lokebacken nr 6, Dalarö 2:120.
- 3432 Birger Jarlsvägen 14A, Dalarö 2:95.
- 248 Heimdalsvägen 1, Dalarö 2:65. (Vy från Amerikaberget).
- SC260 Birger Jarlsvägen 7, Dalarö 2:96.
- SC176 Odinsvägen 5, Gammelgården, Dalarö 2:121.
- SC207 Heimdalsvägen 2, villa Nordamerika, Dalarö 1:122.

Se även DHF:s Året var:

- 1844 Inrättades den första skolan i hyrd lokal på övre våningen i hotellets annex (Stenhuset). Lärare var officerskadetten Rosenqvist. Därefter flyttades skolan upp till Amerikaberget.
- 1848 Församlingen köper egen skola i kyrkrotten för 200 riksdaler ovanför Nordamerika. Vilken ligger mellan fastigheten Nordamerika och Amerikaberget.
- 1900 Namnet "Amerikaberget" tillkom i början av 1900-talet efter att Lars Gustav Johansson 1845-1902 "Jänken", bott några år i Amerika och kom hem och byggde sig ett hus han kallade "Nordamerika". Huset "Nordamerika" ligger ovanför det nu rivna huset "Sydamerika".
- 1950 Ännu i slutet av 1950-talet fanns några pensionat kvar, Tykö och Kina vid Odinsvägen och Stockenbergs vid Birger Jarlsvägen (Amerikaberget). Sommarhotellet tillsammans med annexet för en tynande tillvaro.